

Týždeň od 2. do 8. októbra

SMŤ V HRIEŠNOM SVETE

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

1. Mojžišova 3

ÚVODNÝ TEXT

A tak: Cez jedného človeka vošiel do sveta hriech a cez hriech smrť. Takto prešla smrť na všetkých ľudí, pretože všetci zrehšili. (Rim 5,12)

Kristus bol ten, prostredníctvom ktorého Boh priviedol k existencii vesmír a náš svet (Jn 1,1–3.10; Kol 1,16; Heb 1,2). Ale keď Boh Otec priznal Kristovi zvláštnu česť a oznámil, že spolu stvorila tento svet, „Lucifer závidel a žiaril na Ježiša Krista“ (SR 14) a zosnoval proti nemu sprisahanie.

Keď bol satan vyhnaný z neba, rozhodol sa „zničiť šťastie Adama a Evy“ na zemi, a tým „spôsobiť smútok v nebi“. Predstavoval si, že „ak by ich [Adama a Evu] zlákal na neposlušnosť, Boh by urobil nejaké opatrenie, aby im mohol odpustiť. Potom by sa on, satan, aj všetci padlí anjeli mohli s nimi podeliť spravodlivým spôsobom o Božie milosrdenstvo“ (SR 27). Boh si naplno uvedomoval satanovu stratégiu a varoval Adama a Evu, aby sa nevystavovali pokušeniu (1Moj 2,16.17). To znamená, že aj keď bol svet ešte dokonalý a bezúhonný, už existovali jasné obmedzenia, ktoré mali ľudské bytosti poslúchať.

Nanešťastie, prví ľudia sa nakoniec pridali na stranu nepriateľa, ktorému verili viac ako svojmu Stvoriteľovi. Tragickým dôsledkom tohto odlúčenia od Darcu života bola smrť, ktorá postihla celú zem. Ale aj v tejto tragickej situácii prichádza milujúci Boh s nádejou na záchranu a obnovu.

OSNOVA LEKCIE

Tento týždeň budeme uvažovať o páde Adama a Evy, o tom, ako hriech a smrť ovládli náš svet, a o tom, ako už v záhrade Eden zasadil Boh semienko nádeje pre ľudstvo.

- 1Moj 3,1–4: Komu sa dá veriť? (nedeľa)
- 1Moj 3,1–7: Hadovo klamstvo (pondelok)
- 1Moj 3,4: Určite nezomriete! (utorok)
- 1Moj 3,16–19: Smrť ako následok hriechu (streda)
- 1Moj 3,15.21: Prvé zaslúbenie evanjelia (štvrtok)

KOMU SA DÁ VERIŤ?

¹Had bol najľstivejší zo všetkých poľných zvierat, ktoré utvoril Hospodin, Boh. Povedal žene: „Naozaj vám Boh zakázal jesť zo všetkých stromov záhrady?“ ²Žena mu odpovedala: „Ovocie zo stromov v záhrade jesť smieme, ³ale o ovocí stromu, ktorý je uprostred záhrady, Boh povedal: „Nejedzte z neho, nedotknite sa ho, aby ste nezomreli!“ ⁴No had žene povedal: „Nie, určite nezomriete!“ (1Moj 3,1–4)

Svet, ktorý vyšiel z Božej ruky, bol dokonalý (1Moj 1,31). Adam a Eva nemali žiadnu skúsenosť so smrťou. V takejto situácii Boh prichádza do rajskej záhrady s príkazom a varovaním adresovaným človeku: „Môžeš jesť zo všetkých stromov záhrady, ale nejedz zo stromu poznania dobra a zla, lebo v deň, v ktorom by si z neho jedol, určite zomrieš.“ (1Moj 2,16.17)

Tento text ukazuje realitu slobodnej vôle v dokonalom prostredí Edenu. Preto však Boh vystríhal človeka pred následkami jeho slobodných rozhodnutí?

Niekedy po tomto varovaní satan prijal podobu hada a tiež vstúpil do Edenu. Eva videla hada, ako spokojne jedol zakázané ovocie bez toho, aby zomrel. „Aj on jedol zo zakázaného ovocia“ (PP 54), a nič sa mu nestalo.

Uvažuj o úvodnom texte (1Moj 3,1–4). Preto mohli hadove slová znieť Eve presvedčivo?

Z hľadiska ľudskej logiky znel argument hada oveľa presvedčivejšie ako Božie slovo. Po prvé, v prirodzenom svete doteraz neexistovali dôkazy o existencii hriechu a smrti. Po druhé, had jedol zakázané ovocie a existovali dôkazy, že mu to prospelo. Preto by sa teda Eva mala brániť urobiť to isté? Boží príkaz sa zdal byť príliš obmedzujúci a nezmyselný.

Žiaľ, pri rozhodovaní medzi dvomi protichodnými výrokmi Eva ignorovala tri základné princípy: (1) ľudský rozum nie je vždy najbezpečnejším spôsobom hodnotenia duchovných záležitostí; (2) Božie Slovo sa nám môže zdať nelogické a nezmyselné, ale vždy je správne a dôveryhodné a (3) sú veci, ktoré samy osebe nie sú zlé alebo nesprávne, ale Boh si ich vybral ako skúšku našej poslušnosti.

Mali by sme si uvedomiť, že Evina skúsenosť v rajskej záhrade nebola ani ojedinelou, ani výnimočnou udalosťou. Každý deň a každú chvíľu sa rozhodujeme medzi Božím Slovom (ktoré môže byť pre mnohých nepopulárne) a lákavými ponukami spoločnosti, v ktorej žijeme. Naše voľby ovplyvňujú náš večný osud.

■ **V ktorých oblastiach je jasné učenie Biblie v rozpore s hodnotami sveta?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

HADOVO KLAMSTVO

¹Had bol najšľistejší zo všetkých poľných zvierat, ktoré vytvoril Hospodin, Boh. Povedal žene: „Naozaj vám Boh zakázal jesť zo všetkých stromov záhrady?“ ²Žena mu odpovedala: „Ovocie zo stromov v záhrade jesť smieme, ³ale o ovocí stromu, ktorý je uprostred záhrady, Boh povedal: ‚Nejedzte z neho, nedotknite sa ho, aby ste nezomreli!‘“ ⁴No had žene povedal: „Nie, určite nezomriete! ⁵Boh totiž vie, že v deň, keď budete z neho jesť, otvoria sa vám oči a budete ako Boh, budete poznať dobro i zlo.“ ⁶Žena videla, že by bolo dobré jesť zo stromu, lebo strom je na pohľad lákavý a na získanie múdrosti vábivý. Vzala z jeho ovocia, jedla, potom dala aj svojmu mužovi, ktorý bol s ňou, a jedol aj on. ⁷Obom sa otvorili oči a spoznali, že sú nahí. Splietli figové listy a urobili si zástery. (1Moj 3,1–7)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Uvažuj o úvodnom texte (1Moj 3,1–7). Podľa čoho sa Eva rozhodovala medzi Božím Slovom a slovom hada?

Text 1. Mojžišovej 3 je jedným z najjasnejších príkladov psychológie pokušenia. Boh varoval Adama a Evu, že ak budú jesť zo zakázaného ovocia, určite zomrú (1Moj 2,16.17). Satan prijal podobu hada a na zvedenie Evy do hriechu mu stačilo niekoľko rečníckych trikov.

Najprv zovšeobecnil jasný Boží zákaz. Had položil Eve otázku: „Či naozaj riekol Boh: Nebudete jesť z niktoreho stromu rajskeho?“ (1Moj 3,1; Roh) Eva oponovala, že zákaz sa týkal iba jedného konkrétneho stromu a že jesť z neho alebo sa ho dotknúť by znamenalo zomrieť.

Potom satan protirečil Božiemu výroku. Jednoznačne a nespochybniteľne tvrdil: „Nie, určite nezomriete!“ (1Moj 3,4)

Napokon ešte satan obvinil Boha, že Eve a jej mužovi bráni v prístupe k dôležitému poznaniu. Podvodník tvrdil: „Boh totiž vie, že v deň, keď budete z neho jesť, otvoria sa vám oči a budete ako Boh, budete poznať dobro i zlo.“ (1Moj 3,5) Evina zvedavosť spôsobila, že sa nechala očariť hadovými tvrdeniami. Bola prinútená urobiť vážne rozhodnutie: buď zostane verná Božiemu obmedzujúcemu príkazu, alebo prijme satanove zvodné lákadlá. Pochybnosti o Božom slove ju priviedli k tomu, že sa spoľahla na vlastné zmysly. Využila empirickú metódu osobného pozorovania, na základe ktorej urobila rozhodnutie medzi dvomi protichodnými tvrdeniami.

(1) Videla, že z *výživového* hľadiska je strom „dobrý na jedenie“ (Roh). (2) Z *estetického* hľadiska videla, že je „na pohľad lákavý“. A (3) z *logickej* analýzy jej vyplynulo, že strom priamo vábil „na získanie múdrosti“. Takto našla dostatok dobrých dôvodov, aby poslúchla hadove slová a jedla zo zakázaného stromu. Aj tak urobila.

Niektorí ľudia tvrdia, že je užitočné spoznať všetko, ak sa napokon budeme držať len toho, čo je dobré (1Tes 5,21). Tragické skúsenosti Adama a Evy v rajskej záhrade však ukazujú, že existuje aj také poznanie, ktoré je samo osebe veľmi škodlivé. Existujú skutočnosti a skúsenosti, ktoré neprospievajú a od ktorých by sme sa mali držať čo najďalej.

APLIKÁCIA

- Čo nás učí správa o páde človeka do hriechu o tom, aké ľahké je racionalizovať a ospravedlňovať si hriechne rozhodnutia?

„URČITE NEZOMRIETE!“

No had žene povedal: „Nie, určite nezomriete! (1Moj 3,4)

Mŕtvi nebudú chváliť Hospodina, nikto z tých, čo zostupujú do hrobového ticha... (Ž 115,17)

**²⁸Nečudujte sa, že prichádza hodina, keď všetci v hrobch počujú jeho hlas
²⁹a tí, čo robili dobre, budú vzkriesení pre život, kým tí, čo páchali zlo, budú vzkriesení na odsúdenie. (Jn 5,28.29)**

Akými rôznymi spôsobmi sa lož z verša 1Moj 3,4 opakuje v priebehu vekov?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Jeden z mocných prejavov tohto klamstva môžeme vidieť v rozšírenej viere v nesmrteľnosť duše. Táto predstava bola základom mnohých starovekých náboženstiev a filozofií. V starovekom Egypte viedla k mumifikačným praktickým a pohrebnej architektúre, ktoré sa zachovali prostredníctvom pyramíd.

Táto teória sa stala aj jedným z hlavných pilierov gréckej filozofie. Napríklad v Platónovom diele *Štát* (starší názov aj *Ústava*; grécky *Politeia*) sa Sokrates pýta Glaukona: „Nevieš, že naša duša je nesmrteľná a nikdy nezahynie?“ V Platónovom diele *Faidon* argumentuje Sokrates podobne: „Duša je nesmrteľná a neporušiteľná a naše duše skutočne budú existovať v hádese“. Tieto filozofické koncepty formovali veľkú časť západnej kultúry, a dokonca aj posta-poštolské kresťanstvo. Ich idea sa však zrodila už oveľa skôr, v rajskej záhrade, u samotného satana.

Satan vo svojich slovách Evu ubezpečuje: „Určite nezomriete!“ (1Moj 3,4). Týmto dôrazným tvrdením satan postavil svoje vlastné slová nad Božie slovo.

Čo hovoria uvedené verše o nesmrteľnosti duše a ako sa dajú použiť na vyvrátenie tejto lži?

Ž 115,17

Jn 5,28.29

Ž 146,4

Mt 10,28

1Kor 15,51–58

Satanská teória prirodzenej nesmrteľnosti duše pretrvala aj v našom modernom svete. Knihy, filmy a televízne programy naďalej podporujú myšlienku, že keď zomrieme, prejdeme do iného vedomého stavu. Je poľutovaniahodné, že si tento omyl osvojili aj mnohé kresťanské denominácie. Dokonca sa pridala aj veda. V Spojených štátoch existuje nadácia snažiacia sa vytvoriť technológiu, ktorá nám, ako tvrdia zakladatelia, umožní kontaktovať mŕtvych, o ktorých veria, že sú stále nažive, ale existujú ako „odhmotnené osoby“. Nie je žiadnym prekvapením, že takýto rozšírený podvod zohrá kľúčovú úlohu v posledných udalostiach ľudských dejín.

- **Akým spôsobom sa táto lož prejavuje vo vašej spoločnosti? Prečo sa musíme spoliehať na Božie slovo viac ako na to, čo nám hovoria naše zmysly?**

APLIKÁCIA

NÁSLEDKY HRIECHU

¹⁶Žene povedal: „Rozmnožím tvoje trápenie v tehotenstve, v bolestiach budeš rodiť deti. Budeš túžiť po svojom mužovi, ale on bude vládnuť nad tebou.“ ¹⁷Mužovi povedal: „Pretože si poslušol hlas svojej ženy a jedol si zo stromu, z ktorého som ti zakázal jesť, nech je pre teba prekliata pôda. S námahou sa z nej budeš živiť po všetky dni svojho života.“ ¹⁸Trnie a bodľáče ti bude rodiť a ty budeš jesť poľné byliny. ¹⁹V pote tváre budeš jesť chlieb, kým sa nevrátiš do zeme, lebo z nej si bol vzatý, ved' prach si a do prachu sa vrátiš.“ (1Moj 3,16–19)

A tak: Cez jedného človeka vošiel do sveta hriech a cez hriech smrť. Takto prešla smrť na všetkých ľudí, pretože všetci zrehšili. (Rim 5,12)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Aké sú podľa textov 1Moj 3,7–19 a Rim 5,12 hlavné následky hriechu?

Eva, uchvátená presvedčivou rečou hada, si nedokázala predstaviť ďalekosiahle následky cesty, na ktorú sa vydala. Samotné jedenie zo zakázaného ovocia sa nezdalo také významné, ako to, čo v skutočnosti predstavovalo. Týmto činom neposlušnosti však Eva zničila svoju vernosť Bohu a začala dôverovať satanovi.

Text 1. Mojžišovej 3 opisuje nielen pád Adama a Evy, ale aj niektoré z jeho najtragickejších následkov. Z teologického hľadiska boli obaja zachvátení *teofóbiou* (začali mať z Boha strach) a skryli sa pred ním (1Moj 3,8). Z pohľadu psychológie by sme mohli povedať, že sa hanbili za svoje konanie a začali obviňovať jeden druhého (1Moj 3,7.9–13). Z telesného hľadiska sa mali potiť, cítiť bolesť a napokon zomrieť (1Moj 3,16–19). A z ekologického hľadiska môžeme konštatovať, že prírodný svet sa zdeformoval a došlo k nežiaducej zmene jeho normálneho fungovania (1Moj 3,17.18).

Rajská záhrada už nebola tým krásnym a príjemným miestom, akým bývala. „Keď vo vädnúcej kvetine a v padajúcom liste poznávali prvé známky zániku, žialil nad tým Adam s Evou viac, než dnešní ľudia žialia nad svojimi mŕtvymi. Smrť nežných, lúbezných kvetov bola naozaj dôvodom na bolesť. Keď majestátne stromy zhadzovali svoje lístie, živo im to pripomenulo neúprosnú skutočnosť, že údelom všetkého živého je smrť.“ (PP 62; PP /sk/ 39)

Adam a Eva nezomreli okamžite v zmysle, že by prestali žiť, ale v ten istý deň dostali rozsudok smrti. Hospodin, Boh, povedal Adamovi: „V pote tváre budeš jesť chlieb, kým sa nevrátiš do zeme, lebo z nej si bol vzatý, ved' prach si a do prachu sa vrátiš.“ (1Moj 3.19) Pád mal tragické následky pre celé ľudstvo. Apoštol Pavol vysvetľuje: „Cez jedného človeka vošiel do sveta hriech a cez hriech smrť. Takto prešla smrť na všetkých ľudí, pretože všetci zrehšili.“ (Rim 5,12)

Smutnou a bolestnou skutočnosťou je, že tak ako ľudstvo v minulosti, aj my dnes znášame následky toho, čo sa stalo v Edene. Akí vďační môžeme byť za to, čo pre nás vykonal Ježiš. Vďaka jeho dielu na kríži máme nádej na večný život vo svete, kde už nikdy nebude vládnuť hriech.

APLIKÁCIA

■ **Aké ponaučenie o následkoch našich vlastných hriešnych činov si môžeme vziať z Evinej tragickej skúsenosti?**

PRVÉ ZASLÚBENIE EVANJELIA

¹⁵„Nepriateľstvo ustanovujem medzi tebou a ženou, medzi твоjím potomstvom a jej potomstvom; ono ti rozšliape hlavu, ty mu však zraníš päť! ...

²¹Hospodin, Boh, urobil mužovi a jeho žene kožené šaty a zaodel ich. (1Moj 3,15.21)

Toho, ktorý nepoznal hriech, urobil za nás hriechom, aby sme sa v ňom stali Božou spravodlivosťou. (2Kor 5,21)

²⁷A ako každý človek umiera len raz a potom bude súd, ²⁸tak aj Kristus bol len raz obetovaný, aby vzal na seba hriechy mnohých, a druhý raz sa zjaví nie pre hriech, ale na spásu tým, čo ho očakávajú. (Heb 9,27.28)

Aká nádej pre ľudstvo je vyjadrená vo veršoch 1Moj 3,15.21?

Text 1. Mojžišovej 3 opisuje hroznú tragédiu, ktorá po páde človeka do hriechu zachvátila celý svet. Všetko bolo zrazu úplne iné. Adam a Eva mohli vidieť kontrast medzi svetom pred svojím pádom a po ňom.

Uprostred ich úzkosti a zúfalstva im Boh dal istotu pre prítomnosť a nádej do budúcnosti. Najprv preklial hada slovami o nádeji na Mesiáša, keď vyhlásil: „A položíš nepriateľstvo medzi tebou a medzi ženou, medzi твоjím semenom a medzi jej semenom; ono ti rozdrví hlavu a ty mu rozdrvíš päť.“ (1Moj 3,15; Roh)

Slovo „nepriateľstvo“ (hebr. *ejva*) vyjadruje nielen dlhotrvajúci kozmický spor medzi dobrom a zlom, ale aj osobný odpor k hriechu, ktorý do ľudskej mysle vložila Božia milosť. Naša prirodzenosť je hriešna a skazená (Ef 2,1.5) a sme „otrokmi hriechu“ (Rim 6,20). Ale milosť, ktorú Kristus vstúpuje do každého ľudského života, v nás vytvára nepriateľstvo voči satanovi. A práve toto „nepriateľstvo“, Boží dar z Edenu, nám umožňuje prijať Jeho spasiteľnú milosť. Bez tejto premieňajúcej milosti a obnovujúcej moci by ľudstvo bolo naďalej satanovým zajatcom a služobníkom vždy pripraveným splniť jeho príkazy.

Hospodin ďalej použil zvieraciú obeť na znázornenie tohto mesiášskeho zaslúbenia (pozri 1Moj 3,21). „Keď Adam podľa presných Božích pokynov predložil prvú obeť za hriech, bol tento obrad pre neho bolestnou chvíľou. Aby mohol priniesť obeť za svoje prestúpenie, musel vlastnou rukou vziať život, ktorého darcom bol Boh. Prvýkrát videl umieranie a smrť. Keď pozeral na zakrvavenú obeť a jej smrteľné záchvevy, okom viery videl umierať nevinného Božieho Baránka, na ktorého táto obeť poukazovala a ktorý sa mal stať obeťou za hriechy celého ľudstva.“ (SR 50)

Uvažuj nad textami 2Kor 5,21 a Heb 9,27.28. Čo tieto verše hovoria o skutočnostiach zjavených v Edene?

S vedomím, že nakoniec zomrú (1Moj 3,19.22–24), Adam a Eva museli opustiť rajskú záhradu. Ale neodišli nahí ani s vlastnoručne zhotoveným odevom z figových listov (1Moj 3,7). Samotný Hospodin im zhotovil „kožené šaty“, a dokonca ich do nich obliekol (1Moj 3,21). Ide o symbol Jeho prikrývajúcej spravodlivosti (pozri Zach 3,1–5 a Lukáš 15,22). Už vtedy, hneď od začiatku, aj v Edene, bolo ľudstvu zjavené evanjelium.

■ **Čo pre teba osobne znamená nádej evanjelia? Ako by si ju vlastnými slovami vysvetlil niekomu, kto v Krista neverí?**

OSOBNÉ
ŠTUDIUM

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Patriarchovia a proroci* si prečítajte kapitoly „Pokušenie a pád“ (PP 52–62; PP /sk/ 31–39) a „Plán vykúpenia“ (PP 63–70; PP /sk/ 40–46) a v knihe *Výchova* kapitolu „Poznanie dobra a zla“ (Ed 23–27; Vých 20–23).

V uplynulých rokoch sa robili štúdie o tom, čo sa nazýva *zážitky blízkej smrti* (ang. Near Death Experience – NDE). Ide o psychologický fenomén osobných zážitkov spojených s blížiacou sa smrťou. Keď človek „zomrie“, prestane dýchať a prestane mu biť srdce (klinická smrť). Potom sa však vráti k životu, no s fantastickými zážitkami spojenými s opustením vlastného tela, vznášaním sa a stretnutím sa s bielym svetlom stotožňovaným s Bohom. Niektorí dokonca hovoria o stretnutí s dávno mŕtvymi príbuznými alebo s mýtickými postavami. Mnohí ľudia, dokonca aj kresťania, ktorí nerozumejú pravde o smrti, veria, že tieto zážitky sú dôkazom nesmrteľnosti duše. Avšak (a to by malo byť najjasnejšie varovanie, že niečo nie je v poriadku), väčšina tých, ktorí majú tieto skúsenosti, tvrdí, že duchovné bytosti, s ktorými sa stretli počas NDE, im dali utešujúce slová o láske, pokoji a dobrote. Nepočuli však nič o spasení v Kristovi, nič o hriechu a nič o súde. Nemali by pri ochutnávaní kresťanského posmrtného života dostať spolu s ním aspoň kúsok najzákladnejších kresťanských náuk? To, čo sa dozvedajú, znie väčšinou ako náuky hnutia *new age*, čo by mohlo vysvetľovať, prečo sú v mnohých prípadoch menej naklonení ku kresťanstvu ako pred „smrťou“. A tiež nikto z kresťanov, presvedčených, že ich NDE bola predchuťou kresťanského neba, sa nikdy nedozvedel nič o náuke o Bohu, zato sa vrátil s veľkou dávkou náklonnosti k *new age*. Vysvetlením môže byť, že ich oklamal ten istý, ktorý oklamal Evu v Edene – a oklamal ich rovnakou lžou (pozri aj 11. lekcii).

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Ako nám skúsenosť Adama a Evy ukazuje, že Božie odpustenie nevyhnutne nemusí zvrátiť všetky následky hriechu? Prečo ide o dôležitú pravdu?
2. Strom poznania dobra a zla bol pre Adama a Evu „nebezpečným územím“ nepriateľa. Aké sú niektoré „nebezpečné územia“, na ktoré sme v pokušení vstúpiť? Ako sa tomuto pokušeniu môžeme brániť?
3. Satan sa snaží viesť Boží ľud k presvedčeniu, že „Kristove požiadavky sú menej prísne, než boli kedysi a že ak sa prispôbia svetu, budú mať väčší vplyv na svetských ľuďoch.“ (TM 474) Čo by sme mali robiť, aby sme sa nedostali do tejto rafinovanej pasce?